

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Concordia. Pia Et Vnanimi Consensv repetita Confessio
fidei & doctrinæ Electorum, Principvm Et Ordinvm Imperii,
atq[ue] eorundem Theologorum, qui Augustanam
Confessionem amplectuntur**

Lipsiæ, 1606

Præfatio D. Mart. Luth.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35443

ARTICVLI
CHRISTIANÆ DO
CTRINÆ, QUI A NOSTRO
Concilio, si quod vel Mantuæ vel alibi con
gregandum fuisset, exhibendi fuerant indi
cantes. Quid recipere vel concedere
possemus, & quid non:

Scripti à

D. MARTINO LUTHERO
ANNO 1537.

Præfatio D. Mart. Luth.

VM PAPA PAVLVS HVIV
nomini tertius Concilium indiceret a
no superiori, circa Pentecosten Mantu
congregandum, & paulo post ab Vr
Mantua alio transferret, (Vnde nota
constat, quò illud convocare vel
vel possit) & nobis quoq; sperandum esset, ut ad Con
ium ipsi etiam vocaremur, vel metuendum, ne non vo
ti damnaremur: inungebatur mihi, ut Articulus doctri
na nostra conscriberem & colligerem, si forte res pro
deret, ut constaret, quid & quatenus Pontificijs ceder
& in quibus capitibus constanter perseverare & vel
mus & possemus.

Conscripsi igitur hosce Articulos, & nostra parti tra
di. A nostris illi recepti & unanimes confessione app
bati sunt, & decretum est, ut Concilio (si quod a Pa
& Pontificijs tandem sine mendacijs & fraudibus, &
ro, legitimo & Christiano modo institueretur, sicut om

no deberet) publicè offerrentur, & fides nostra confessionem explicarent.

Cum autem Romana ista aula seu Curia adeò formidet Christianum liberum q. Concilium, & litem turpissimè fugiat, ita ut etiam ipsi Pontificiis spes Concilij Christiani non tantum conuocandi sed etiam ferendi & concedendi prorsus adempta sit, Unde sanè offenditur merito multi Pontificij, & agrè ferunt negligentiam istam Papa, ac inde facile colligunt, male Papam interitum totius Christianitatis, & damnationem omnium animarum, quam sui, & suorum vel exiguam saltem reformationem, & quam tyrannidi suae modum praescribi patitur: adeo & nihilominus articulos hos in publicum emittere volui, & si citius ex hac vita euocarer, quam Concilium congregaretur, (quod ita euenturum esse, omnino confido & spero, cum lucifugi isti nebulones nimium in protrahendo & impediendo Concilio laborent) ut inquam ij, qui post me viuunt & remanebunt, testimonium & confessionem meam haberent & proponere possent a huiusmodi Confessione, quam antea publicauimus, in qua haecenus constanter permansi, & permanebo deinceps, per Dei gratiam.

Quid enim dicam? Quomodo querelam institnam? Adhuc superstes sum, scribo, conciones habeo, & praelego publice & quotidie: & tamen virulenti homines non tantum ex aduersarijs, sed etiam falsi fratres, qui nobiscum se sentire aiunt, mea scripta & doctrinam meam simpliciter contra me adferre & allegare audent, me viuente, vidente, & audiente, etiamsi sciant, me aliter docere, & volunt in us suum meo labore exornare, & miseros homines mea sub nomine decipere & seducere. Quid ergo, bone Deus, post obitum meum fiet?

Deberem quidem ad omnia respondere, dum adhuc viuo. Sed quæso, quomodo omnia diaboli ora obstruere solus possim? praesertim eorum (Virpote Venenatorum

omnium) qui nec audivere nec attendere volunt, qui scribamus, sed in eo toti sunt, ut Verba nostra etiam in minutissimis literis scelerate pervertant. Et depraudent. His ergo diaboli respondeat, Et tandem ira Dei, quae admodum merentur. Sape recorder boni Gersoni, dubitantis, num quid boni publice scribendum. Et profectum sit, si scriptio omittitur, multa anima negliguntur, quae liberari potuissent. Si vero illa praestatur, statim diabolus praesto est cum linguis pestiferis et calumniariis plenis, quae omnia corrumpunt, et veneno insciunt, ut utilitas scriptorum impediatur. Quid tamen ex ista malitia sua commode recipiant, manifestum est. Quia enim nos mendacis perditis onerant, et simpliciores per ista mendacia in suo caetu retinere voluerunt, Deus opus suum subinde promovit, et ipsorum caetum reddidit meliorem, nostrum vero maiorem, ac ipsos ob mendacia confudit, et confundit etiamnum.

Recitabo historiam. Fuit Viteberga Doctor quidam ex Gallijs missus, qui nobis palam indicabat, Regi suo certo certius persuasum esse, apud nos nullam esse Ecclesiam, nullum magistratum, nullum conjugium, sed permissive omnes pecudum more vivere pro arbitrio. De tam, quo vultu nos coram tribunali Christi in solim iudicio sint aspecturi, qui iam crassa et prodigiosa mendacia Regi et alijs regnis per sua scripta inculcaverunt, ceu veritatem? Christus omnium nostrum Dominus et index scit ipse, istos mentiri et semper mentiri esse. Huius sententiam vicissim audire cogentur, qui certo scio, Deus convertat convertendos, et agant penitentiam: ceteros obruet, et ab in aeternum.

Ut autem redeam ad rem, Optarim ex animo, Concilium Christianum et liberum aliquando congregari, multis et rebus et hominibus consuleretur, non, quod nos Concilio indigeamus. (Nostra enim Ecclesia per Dignitatem, puritate Verbi et vero usu Sacramentorum, etc.)

gnitione vocationum & verorum operum, ita sunt illustrata & constituta, ut Concilio opus nobis non sit, nec à Concilio de his rebus quidquam melius sperare & expectare possimus) sed quòd in Episcopatibus videamus passim multas parochias planè desertas & vacuas, ita ut pro dolore cor hominis p̄i extingui facile possit. Et tamen nec Episcopi, nec Canonici curant, quomodo miseri homines vel esuriant vel moriantur, pro quibus tamen Christus est mortuus, quem miseri homines ut verum pastorem cum ouibus suis loquentem audire non possunt. Et hoc me mouet, ut exhorrescens vehementer metuam, ne Christus ipse aliquando conuocet Concilium Anglicum contra Germaniam, quò funditus deleamur, sicut Sodomia & Gomoriba, quandoquidem tam temere ipsi illudimus nomine & prætèxtu Concilij.

Præter hæc tam necessaria negotia Ecclesiastica, essent quoque res magna in statu politico corrigenda, ut discordia Principum & statuum, Usura & auaritia crudelium inundant, & specie iuris defenduntur. Petulantia, lasciuia superbia, & luxus ac fastus in Vestitu, crapula, alea, pompa, vitiorum & scelerum concursus, malitia, contumacia subditorum, familiaris, opificum, mercenariorum, rusticorum auaritia, & iniquissima in venditionibus aestimatio, (& quis recitare potest omnia?) adeò accreuerunt, ut decem Concilijs, & viginti Comitijs politico corrigi nequeant. Si hæc principalia in Ecclesiastico & politico statu, qua contra Deum fiunt, in Concilio tractarentur, satis superq; esset, de quibus ageretur, nec opus esset ludicris & iocularibus consabulationibus de veste talari, de insignibus verticalibus, rufis & tonsuris, de cingulis latis seu baltheis, de Episcoporum & Cardinalium insulis, galeris, pileis & baculis, & similibus vanitatibus: Si antea Dei mandatum & voluntatem in Ecclesiastico & politico ordine expedissemus, satis postea ocij & temporis nobis relinqueretur

ad reformationem ciborum, vestium, cercorum, rasi-
rum, casularum, &c. At, quia camelos deglutimus,
interea culices excolimus, trabes relinquimus, & se-
stucas inquirimus & iudicamus, superledere Contra
possumus.

Paucos igitur Articulos conscripsi. Habemus enim
iam antea satis mandatorum Dei in Ecclesia, in politica
in oeconomia, quibus satisfacere nunquam possumus. Ad
quid ergo prodest copia ista decretorum, traditionum &
legum in Concilio, cum praecipua capita à Deo mandata
nec curentur, nec seruentur? quasi vero Deus in ludo
sua fabula nostris acquiescere, & interea sua divina
mandata pedibus ut conculcentur, ferre cogatur. Pecta-
ta autem nostra nos aggrauant, nec sinunt Deum nobis
esse propitium, quia penitentiam non agimus, & in
per omnem abominationem defendere volumus.

O Domine Iesu Christe, inducito & celebra tuum
Concilium, & libera tuos aduentu tuo glorioso.
Actum est de Papa & Pontificijs. Hi te non tu-
rant. Iuua ergo nos miseros & inopes, qui ad te gremi-
mus, & te ex corde quarimus secundum gratiam, quam
nobis dedisti, per Spiritum sanctum tuum, qui te-
cum & cum Patre uiuit & regnat, be-
nedictus in secula, Amen.

